

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası ve İktisat ve Maliye encümenleri mazbataları (1/115)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 660/3410

28 . XII . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında Sanayi Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 25 . XII . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesi gereğince Kurumun hesap yılı devlet bütçe yılı tarihinden iki ay sonra başlamakta ve buna göre 1 Mayıs tarihinden 30 Nisan tarihine kadar devam etmektedir.

Bu maddenin bu şekilde tedvinindeki maksat Millî Müdafaa Vekâletinden alınacak siparişlere göre Kurumun yıllık iş programlarının tanzim olunmasını temindir.

Ancak, Millî Müdafaa Vekâletinden Kuruma 1952 - 1954 yıllarında verilen siparişler Mayıs ayları sonlarında ve 1955 - 1956 yıllarında verilen siparişler Temmuz aylarında olmak üzere Kurumun iş programlarının tanzim olunmasından sonra kesbi katiyet etmiş olup esasen Kurumun yıllık iş programlarının tanzimi ile Millî Müdafaa Vekâletinden alınacak siparişler arasında, zaman bakımından, bir münasebet kurmak lüzumu hâsıl olmamıştır. Kaldı ki, Kurumun iş programları, hesap devresi ne olursa olsun, her zaman alınabilecek yeni siparişler dolayısıyla gerekli seyyahiyeti muhafaza etmek mecburiyetinde bulunmuştur.

Diğer taraftan Kurumun bilhassa son senelerdeki faaliyetlerinde piyasa siparişleri daha büyük yer almış ve nitekim Millî Müdafaa Vekâleti siparişleri umumi faaliyetin 1954 yılında % 22,5, 1955 yılında % 22,6 ve 1956 yılında % 14 ünü teşkil etmiştir. Bu itibarla, Kurumun hesap yılının Millî Müdafaa Vekâletinden alınacak siparişlere göre ayarlanması, Kurumun bütün diğer teşekküller, müesseseler, bankalar ve piyasa ile olan münasebetlerinde aksaklıklar meydana getirmiştir. Bu durum ayrıca, resmi dairelerin Kurumdan talebettikleri hesabi malûmatın hazırlanmasında devamlı güçlüklerle yol açmaktadır. Esasen 3460 sayılı Kanunun 25 nci maddesi de bu kanun hükümlerine tâbi teşekküllerin hesap yılını takvim yılı olarak kabul etmiştir.

Hem hesap yılının değişik olması sebebiyle meydana gelen ve yukarıda arz olunan aksaklıkların giderilmesi ve hem de 3460 sayılı Kanununun tatbikinde yeknasaklığın temini için Makina ve Kim-

ya Endüstrisi Kurumunun hesap yılının takvim yılı olarak tadiline dair ilişik kanun lâyihası hazırlanmış bulunmaktadır.

3460 sayılı Kanunun mezkûr 25 nci maddesi bu kanun hükümlerine tâbi teşekküllerin hesap yılını takvim yılı olarak kabul ettiğinden ve 5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 13 ncü maddesinin son fıkrasındaki Kurumun bilânçosunun, bilânço yılının bitmesinden itibaren üç ay zarfında tanzim edilerek Umumi Murakabe Heyetine verileceği ve bu heyetin incelemelerini üç ay içinde tamamlayarak raporunu en geç Kasım ayında Sanayi Vekâletine ve Kuruma vereceği hususları 3460 sayılı Kanunun 22 ve 24 ncü maddelerinde mevcut hükümlerle karşılanmakta olduğundan lâyihaın birinci maddesine 5591 sayılı Kanunun 11 nei maddesi ile 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırıldığına dair hüküm vaz'edilmiş bulunmaktadır.

Kanunda bu şekilde bir tadilât yapıldığı takdirde sözü geçen Kurumun 1957 yılı için tanzim edeceği bilânço 8 aylık bir devreye inhisar edeceğinden muvakkat maddeye bunu temin edecek bir hüküm konulmuştur.

İktisat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisat Encümeni

Esas No. 1/115

Karar No. 5

16 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nei maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası, ilgili hükümet mümessillerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi:

Hükümet esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de yerinde mütalâa edilerek kanun lâyihasının, ikinci maddesi tadilen 1 ve 3 ncü maddeleri ise aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Müstaceliyetle görüşülmesi temennisıyla, Maliye Encümenine tevdi buyurulmak üzere

Yüksek Reisliğe saygı ile sunulur.

İktisat Encümeni Reisi

İstanbul

N. Â. Sav

Kâtip

Gaziantep

Ihsan Dai

Edirne

S. Parsoy

İsparta

Hamdi Ongun

İmzada bulunamadı

Sivas

Y. Kocabay

M. M.

Zonguldak

S. Başol

Afyon K.

Necati Topcuoğlu

İmzada bulunamadı

Giresun

Tahsin İnanç

İstanbul

İsak Altabev

İmzada bulunamadı

Zonguldak

C. Z. Aysan

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maliye Encümeni
Esas No. 1/115
Karar No. 14

3 . II . 1958

Yüksek Reisliğe

Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesi ile 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkındaki kanun lâyihası; ilgili Hükümet mümessillerinin iştiraki ile encümenimizde tetkik ve müzakere edildi :

Hükümet esbabı mucibesinde serd edilen hususlar encümenimizce de uygun ve yerinde mütalâa edilerek kanun lâyihasının 1 nci ve 3 ncü maddeleri Hükümet lâyihasında olduğu gibi aynen ve 2 nci maddesi ise İktisat Encümeninin değiştirdiği şekilde kezalik aynen ve mevcudun ittifakı ile kabul edilmiştir.

Lâyihanın taşıdığı hüküm mahiyeti itibariyle müstacelen müzakeresini gerektirdiğinden öncelik ve ivedilikle müzakeresi temennisinin Heyeti Umumiyeye arzı kararlaştırılmıştır.

Havalesi gereğince Umumi Heyetin tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Riyasete sunulur.

Maliye Encümeni

Reisi

M. Muharriri

Bursa

Diyarbakır

K. Yılmaz

M. H. Ünal

Kâtip

Adana

Manisa

M. K. Küçüktepepınar

S. Akdağ

İmzada bulunamadı

Ankara

Ankara

M. A. Ceritoğlu

İ. S. Omay

Artvin

Kars

H. Çeltikçioğlu

O. Yeltekin

Kırklareli

Samsun

Tokad

M. A. Ceylân

A. Saraçoğlu

Ş. Kitapçı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — 5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesi ile 13 ncü maddesinin son fıkrası kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE —
1 Mayıs 1957 tarihinden 31 Aralık 1957 tarihine kadar olan devre için sekiz aylık bir bilânço tanzim olunur.

MADDE 2. — Bu kanun 1 Ocak 1958 tarihinde meriyete girer

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

25. XII. 1957

Başvekil

A. Menderes

Devlet Vekili ve

Başvekil Yardımcısı

T. İleri

Devlet Vekili

E. Kalafat

Devlet Vekili

M. Kurbanoğlu

Adliye Vekili

E. Budakoğlu

Millî Müdafaa Vekili

Ş. Ergin

Dahiliye Vekili

N. Gedik

İKTİSAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Hükümetin birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hariciye Vekili

F. R. Zorlu

Maliye Vekili

H. Polatkan

Maarif Vekili

C. Yardımcı

Nafia Vekili

E. Menderes

Ticaret Vekili

A. Aker

Şih. ve İç. Mua. Vekili

Dr. L. Kırdar

Güm. ve İnh. Vekili

H. Hüsmen

MALİYE ENCÜMENİNİN TADİLİ

5591 sayılı Makina ve Kimya Endüstrisi Kurumu Kanununun 11 nci maddesiyle 13 ncü maddesinin son fıkrasının kaldırılması ve bu kanuna muvakkat bir madde eklenmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Hükümetin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — İktisat Encümeninin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ziraat Vekili

N. Ökmen

Münakalât Vekili

F. Uçaner

Çalışma Vekili

H. Erkmen

Sanayi Vekili

S. Ağaoğlu

Bas.-Yay. ve Turz. Vekili

S. Yırcalı

İmar Vekili

M. Berik